

Werkplekregels bij vaste werkplekken

Alleen bij een goede werkplek zijn optimale prestaties haalbaar

Steeds meer medewerkers hebben een min of meer vaste werkplek op het bedrijf. Zij zorgen bijvoorbeeld voor het sorteren en of (klein)verpakken van de producten. Maar ook bij het oppotten, stek steken, het verzorgen van het gewas, bij het stokken of etiketten steken en bij het inhoezen komen steeds meer vaste werkplekken voor. Dat geldt ook bij mobiele systemen. Vaste werkplekken stellen extra eisen aan de inrichting van de werkplek. Een goede werkplek is immers een basisvoorwaarde voor een optimale prestatie.

TEKST: TON HENDRIX BEELD: ERIC VAN HOUTEN

Op een vaste werkplek moeten alle te gebruiken materialen en hulpmiddelen aanwezig zijn. De behoeften moeten bovendien zodanig zijn opgesteld dat de spullen die de medewerkers het meeste nodig hebben het dichtste bij staan. Als iemand drie stokken en één etiket in een pot moet steken, zet dan de stokken het dichtste bij en de etiketten iets verder weg. Zet een medewerker meerdere bakjes in een doos (bijvoorbeeld cherrytomaaten) en wordt de doos met een deksel dichtgemaakt dan staan de bakjes vooraan en mogen de deksels iets verder weg liggen.

Afnemende meer-opbrengst

Ook bij lopende banden komen we (min of meer) vaste werkplekken tegen. Dat kunnen echte lopende banden zijn, maar ook sorteerders waaraan mensen op verschillende plekken werkzaam zijn. Voorbeelden daarvan zijn bosbanden voor snijbloemen of sorteerders van vruchtgroenten waarbij de medewerkers de vruchten met de hand opleggen zoals bij komkommers of aubergines.

Bij dergelijke opstellingen is een goede afstemming tussen de personen die opleggen (vruchtgroenten) of sorteren/bossen (snijbloemen) en inpakken van belang. Door zelf na te gaan hoeveel tijd de opleggers en inpakkers nodig hebben, is de juiste bezetting te berekenen.

Het heeft geen zin meer mensen in te zetten dan het berekende aantal. Uit een onderzoek van verschillende komkommersortermachines bleek dat de prestatie per persoon afnam bij meer dan 3 personen per machine. Bij meer dan 8 personen aan één sorteermachine nam zelfs de totale prestatie af, omdat de medewerkers elkaar steeds meer voor de voeten gingen lopen.

Hoogste prestatie per mensuur

Een ondernemer haalt de beste prestatie bij zo weinig mogelijk personen per machine. Bij komkommers bijvoorbeeld bij 1 oplegger en 2 inpakkers. Als de vruchten op de machine met behulp van een kantelaar worden gestort, dan ligt de hoogste prestatie per mensuur bij 1 oplegger en 3 inpakkers. Bij iedere andere bezetting is de prestatie per mensuur lager.

Ook bij de bosbanden voor snijbloemen geldt: het beste resultaat ontstaat bij zo weinig mogelijk personen per band. Bij alstroemeria's wordt bij een gemiddelde kwaliteit de beste prestatie behaald bij 3 sorteerders/opbossers en 1 inpakker (hoezen en inpakken). Bij

Maak bij de aan- en afvoer gebruik van de zwaartekracht; zet dozen bijvoorbeeld op licht hellende rollenbanen en laat ze naar je toe rollen.

iedere andere bezetting is de prestatie per mensuur lager. Hetzelfde geldt voor echte lopende banden waarmee een teler de producten in en uit de kap brengt, zoals potplanten en sla. Ook daarbij is een juiste afstemming tussen de mensen aan de band noodzakelijk. Meer mensen aan een band betekent in de meeste gevallen een lagere prestatie per mensuur. Ga bij dergelijke opstellingen eerst na hoeveel mensen noodzakelijk zijn en plaats er niet meer dan noodzakelijk is aan. Vraag eens aan een collega die al langer met zo'n band werkt wat de beste bezetting is.

Zwaartekracht

Maak bij de aan- en afvoer van alle benodigde materialen en producten gebruik van de zwaartekracht. Laat dingen die mogen vallen, gewoon vallen. Potgrond, kunststof potten, lege dozen enzovoort kunnen best een stootje hebben. Zorg er bijvoorbeeld voor dat potten van bovenaf in glijgoten precies binnen handbereik van de werknemer komen. Op deze manier kan de medewerker telkens de onderste pot pakken en komen de andere potten weer naar beneden. Daardoor kan hij telkens de volgende pot op dezelfde plek pakken. Na enige tijd kan hij dat zelfs blind doen. Plaats dozen op licht hellende rollenbanen op de sorteermachine en laat ze naar je toe rollen. Een keer een stapel van 50 dozen op de rollenbaan plaatsen, kost minder tijd en inspanning dan 50 dozen één voor één van een stapel oppakken.